

Løgmannsrøðan á Ólavssøku

(Framhald).

Stuðlan av heimaðfiskiskapinum

Vert er at hava og berjast fyrí rúm-astu langfaraleidum fyrí okkara fiskiskip. Men góður fiskiskapur heima hjá okkum sjálvum er ikki av minni týðningi.

Tessverri hevur útróðurin ikki royst okkum væl nú ígjøgnum mong ár. Undantikin eru tó útróðurin við linubátum í Klakksvík, Lørvík og onkrir aðrir linubátar.

Hin størsta orsøkin til misslyndi, ið koma á útróðurin flestu staðni, halda vit vera hin stóra enska trolaraflotan, ið hevur ligið og grópað okkara grunnar og mið á gos.

Tá ið nú fiskimarkið verður flutt 12 mil út, verður fiskiskapurin vónandi at hylast betri fyrí okkara smábátar, hóast tað má viðgangast, at hin størsti parturin, ið fiskaður verður við Føroyar verður fingin uttan fyrí 12 fjórðingamarkið.

Tað nýggja — og góða nýggja — tykist at fara fram, at hýsan, ið er ser-

liga góður fiskur til flaka og til at avreida sum ísfiskur á veraldarmarknaðinum, hevur størsta stórliga á grunnum okkara, ja bragdað, har ið hon áður bara var hendingaliga at siggja.

Útróðrastudningurin

Fyrí at stuðla útróðurin samtykt, tingið landsstýrisins uppskot um, at menn á opnum bátum skuldu fáa ein studning uppá 9 oyru uppá kg. meðan menn á dekkisfórum skuldu fáa 6 oyru uppá kg.

Hesin studningur varð væl fagnaður millum fiskimenn og tykist at hava eggað teimum at leggja doyðin á at fáa fisk.

Minstalonin hækkað uppí kr. 900.- og 6 % í fritíðarløn

Umframt henda beinleiðis útróðrastudningin hava fiskimenn fingið minstalonina hækkaða upp í kr. 900.- um mánaðin. Harafturat er samtykt, at teir skulu fáa fritíð við lön — 6 % av veiðini, teimum lutast.

Lönjavnin, prisviðbót og útróðrastudningur til fiskimenn.

	1958-59	1959-60
Úr Lönjavninargrunni Skipsfiskimanna:		
Minstalon	1.327.000	1.303.000
Prisviðbót	1.037.000	1.106.000
Úr Landskassanum		
Heimaútróður	87.000	308.000
Útróður fyrí K.G.H. ±kr. 100.000 í endurgjald fyrí flutning		175.000
	2.451.000	2.892.000

Hesin studningur verður væl størri í komandi ári.

Smærri flaka- og frystivirkir

Eisini fyrí at styðja heimaðfiskiskapin, serliga á smáplássunum hevur sum kunnugt tingið samtykt at veita veðhald fyrí lán til smærri flaka- og frystivirkir. Nøkur eru komin.

Stór flaka- og frystivirkir

Hin vaksandi flotin av stórum linubátum verður eisini at driva fiskiskap og royna eina tíð av árinum undir Føroyum.

Hesir stóru linubátarnir hava higartil siglt beinleiðis til Bretlands at avreida. Men best hevði verið, um skipast kundi so fyrí, at linubátaveiðan kundi verið avreidd í land; her hjá okkum og vorðin skorin til flaka. Hetta hevði bót óført um arbeiðsloysi, sum hevur ligið sum ein kold hond á livinum flestu staðni í Føroyum.

Við teimum frystivirkjum, vit hava, vilja vit ikki kunna taka ímóti allari linubátaveiðuni til flakaskurð. Til tess krevst, at vit fara undir at byggja frystivirki á stóð við tey, ið finnst í Froyingahavnini, Íslandi, Danmark, Noregi, Bretland og aðrastaðni, virkir, ið eru før at fáa frá hondini fleiri stórar farmar um solarringinum.

I einstokum plássum eru stór frystihús sett upp. Her vil tað verða lætt at økja um frystimegin. Aðrastaðni finnst ongi, og har megu stór virkir byggjast. Menn arbeiða við projektum til stór frysti- og flakavirkir. Vónandi verður at eydnast hjá teimum at fáa bygt tey. Landsstýrið hevur givið viðmæli til lán til eitt tilfitt virki í Vestmanna og annað í Klakksvík.

Meðan peningur til tey smærri frysti- og flakavirkini kann faast við landskassans veðhaldi, er møguleiki at fáa ílleggingarpening til tey stórru virkini frá danska vinnulánsgrunninum, »Erhvervslånefondene» og kanska eisini av peningi, ið er settur av til láns sambart dansku lógina um »Egnsudviklinge».

Stuðlan av heimaðnaðinum

Sambært tingsamtykt er landsstýrinum heimilt landskassans vegna at veðhalda fyrí upp til 250.000 kr. í lán árliga í 3 ár til ílleggingar til frama fyrí heimaðnaðin.

Landsstýrið hevur játtað veðhald fyrí idnaðarlán at kalla so langt, sum heimildin røkur.

Talan er um veðhald fyrí lán til: tog — snorisvirki maskinsnikkaravirki spunalag í samband við heimaðnað hókavirki vevnalag í tilknýti til spunalag prentsmiðjumaskinur isoleringarvirki viðkán av oljuklæðnavirki.

Bónaðurin

Einaferð var bóndin høvudsstólpin í samfelagið okkara.

Nú er ikki so vinnuliga sæð.

Men hóast landbónaðurin vigar minni enn fiskiskapurin, hevur hann stóran týdning.

Og landbónaðurin eigur at hava nógv størri týðning enn.

Eín umskipan má henda okkara landbónaði viðvíkjandi.

Hin gamli virkishátturin má skiftast við nýggjan.

Handakraftin má verða bytt um við maskinkraftina, eins og tilfellið hevur verið viðvíkjandi landbónaðinum í flestum øðrum londum.

Landsstýrið er av fullum huga — so langt sum tað fær figgjartliga heimild til tess — fyrí at styðja hetta umskiftið. Hin samlaði radikali planurin fyrí umskiftinum liggur ikki frammi enn í fullfiggjaðum skapi: Hann má helst koma frá landbónaðinum sjálvum.

Okkara land er so lítið. Men kortini er einans ein lítill brotspartur av dyrligum lendi tikið burtur úr haga.

Hetta er spell.

Málið er ein skipan, ið ger monnum

møguligt at gera dyrkiligt haglend til

bø og fyrst og fremst sjálvir dyrka tað av grønmeti og aðrari grøði og føði, ið vit kunna nýta, og sum kann vaksast og framleiðast her á landi.

Verkfall — arbeiðslonir — arbeiði

Føroya arbeiðarafelag kravdi lönhækking sambært prívøksturin, meðan arbeiðsgevararnir kravdu lönlækking.

Leingi varð togað.

Men partarnir kundu ikki koma til sáttar.

Semingsstovnurin kom uppi. Men heldur ikki hann kund; fáa semju.

So varð verkfall.

Løgmaður heitti á semingsstovnin at halda fram við semingsarbeiðinum.

Men einki batti.

Tá ið semingsmaðurin segði seg ikki kunna seta semingsuppskot fram, ti partarnir stóðu so langt frá hvørjum øðrum, nýtti lögmaður rætt sín at kalla tingið saman at viðgera lönartrætuna eftir áheitan frá Føroya arbeiðarafelag.

Úrslitið av tingsins vðgerð av lönarstríðinum eru arbeiðarnir sum kunnugt ikki nøgdir við. Teir mótmæla, at tingið fór longri enn at seta grundlönina. Teir mótmæla serliga, at summi feløg hava verið fyrí lönarniðurskurið við teirri lönarlög, sum tingið samtykt.

og visa á, at tað er vanligur siður við allar lönasetingar at taka tað fyrivarni — serliga tá ið talan er um lönarhækking — at eingin lön skal koma at verða niðurskorin, eingin skal fáa minni í lön enn ta lön, ið hann hevði undan lönarviðgerðini.

Eitt er at fáa lönarstigin; ajourført, hækkað samsvarandi prislagið. Annað og líka týðningarmikið er, at monnum verður tryggjað lönararbeiðið. Hetta ræður um serliga her í Føroyum, har einki arbeiðsloysisgjald er. Har ið arbeiðsloysi ræður, týða lönarstigin einki. Hitt sum tí hevur so nógv at týða fyrí ta arbeiðandi fjøldina, er at fáa regluligt arbeiði. Tá fyrst ein hevur hesa trygd, muna lönarstigin, lönarajourføringar.

(Framhald).

GROT OG SKERVUR

Øll, ið vilja keypa skerv ella grót, eiga at venda sær til kommunukantónið.

Grót og skervur megu verða goldin fyrst, áðrenn tey verða heimtað.

Bilstjórar verða ámintir, at teir ikki kunnu heimta grót ella skerv uttan við einum limi av vegnevndini ella einum umboðsmanni fyrí kommununa.

FRØÐBIAR SÓKNAR KOMMUNA

Skipafelagið Føroyar

TELEFON 1225

Tórshavn

PRENTSMÍÐJAN Á HEYGSBREVIT

TÓRSHAVN

AVRIKAR ALT PRENTINGARARBEIÐI

TELF. 1820

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINN PRODUKT